

De figuranten: voor de kinderen was het af en toe best eng

Het is dinsdagavond. Klary en Koene Pruim zitten met hun kinderen Rik en Alice voor de buis. Voor deze avond zijn Geja Nobbe, Wilma Robben en zoon Dennis ook uitgenodigd. Samen kijken de Emmenaren naar de vijfde aflevering van Bruin Goud, waarin ze als figuranten optreden. Ze hebben prachtige herinneringen aan het werk 'op de set'. De verhalen komen tijdens de uitzending in geuren en kleuren boven. Niemand volgt de draad van het verhaal over de veenbaas die een staking wil om loonkosten uit te sparen. Gelukkig staat de video aan, zodat de aflevering 'Stoom' de volgende dag nog eens in alle rust kan worden bekeken.

Klary heeft vorig jaar februari zes volle dagen aan de tv-serie Bruin Goud meegewerkt. De filmmakers wilden de families Pruim, Nobbe en Robben wel graag in de film hebben om hun 'mooie karakteristieke koppen'. De vieze oude kleren die de figuranten moesten aantrekken, de schoenpoets op hun gezicht en de ongemakkelijke puntklompen konden hen er niet van weerhouden elke morgen om zeven uur aanwezig te zijn. Uren moesten ze wachten in de kou of in de regen. De scènes werden herhaald en herhaald. Klary speelde met haar zoon Rik en dochter Alice in de verhalen vanaf 1880 tot 1920 mee. Toen viel het de regisseur pas op, dat ze wel erg vaak in beeld kwamen en dat ze ondanks het verstrijken van de filmjaren niet ouder waren geworden. Ze moesten eruit.

Herinneringen

Daar was Klary wel bedroefd over, want ze houdt van de

▲ V.r.n.l. Dennis bij zijn moeder Wilma Robben op school, Geja Nobben, Alice, Rik, Klary en Koene Pruim.

Foto: Henk Benting

sfeer in de 'showwereld' en was liever tot het bittere einde gebleven.

Van de veenkoloniale geschiedenis wisten de figuranten van Bruin Goud van tevoren net zoveel als de gemiddelde noorderling. Klary's schoonmoeder kreeg wel herinneringen toen ze over haar avonturen bij Bruin Goud vertelde. Ook bij de families Nobbe en Robben wordt nu meer over het leven van hun ouders in het veen gepraat dan voorheen. Geja's ouders herleven hun tijd in het Drentse veen ook als ze Bruin Goud zien. Buren en familie, ze kijken allemaal, vooral omdat ze de figuranten willen zien. Geja: „En dan hoor je wisselende kritiek. „Kenners zeggen, dat er veel dingen niet kloppen. De

allereerste aflevering hing als los zand aan elkaar. Het is alsof de vertellingen naarmate het einde nadert steeds beter worden, vind ik. Die van de vorige week, 'De Stille Knijpe', vond ik schitterend." Geen wonder, want daarin speelden leden van de drie families ook mee. En dan wordt er gelachen voor de buis als ze elkaar herkennen. Klary vindt, dat je de afleveringen vaker moet zien om het verhaal helemaal te snappen. Rik draait de film aan de lopende band als hij de kans krijgt.

Huismijt

Geja moest na haar eerste optreden als figurante wel even nadenken of ze er mee zou doorgaan. „Toen ik 's avonds thuiskwam zat ik

onder de rode bulten. Ik ben allergisch voor huismijt. Die vieze kleren waren zo stoffig. Ik lag in bad en zag dat mijn hele lichaam eronder zat, zelfs nog op mijn benen, terwijl ik toch onder die rok een skibroek had gedragen. Ik dacht: 'Dit doe ik nooit weer.' Maar ik ben toch weer gegaan, ze hadden ons nodig. Ze belden me eens op een zondagmorgen om negen uur op of ik met mijn hele gezin om elf uur wilde komen. Dat ging toch echt niet. Ik was zwanger en mijn andere kind zat nog in de luiers. Dat is een hele toestand op zo'n set. Je snapt niet hoe die mensen dat vroeger allemaal regelden. Mijn dochter kreeg een mooie jurk aan. Voordat de opnames begonnen moest ze er wel eerst mee door de

modder rollen. Jammer!"

Toch raakten de figuranten snel gewend aan hun gore uiterlijk. Toen Klary en haar vriendin-figurante na een lange dag werken bij het station werden afgezet, had hun auto een leuke band. Hun mannen regelden dat even en Klary ging met haar vriendin naar de stationsrestaurant koffie drinken. Daar werden ze aangekeken alsof ze van een andere planeet kwamen. „Wij hadden niet in de gaten dat er nog schoenpoets op ons gezicht zat. We konden op de set wel onze eigen kleren weer aantrekken, maar douchen was er niet bij." Rik vertelt dat een schoolvriendinnetje dat ook meespeelde na een week de schoenpoets nog in de oren had zitten.

Herhalen

De scènes moesten vaak worden overgespeeld. En dat zorgde voor bizarre situaties. Geja: „We hadden de hele dag al gewerkt en toen moesten ze nog even twee vrouwen hebben voor een scène met de dokter op de motorfiets. Wij moesten langs een zandweggetje staan praten. Normaal kletsen we heel wat af, maar toen wisten we even niet wat we tegen elkaar moesten zeggen. Er zat een jongetje midden op de weg te spelen. Als de motor eraan kwam, moest een van ons dat joch voor de motorfiets wegtrekken. Ik zou een seintje krijgen, maar dat gebeurde niet. Alles ging fout. De scène moest over. De dokter kwam er opnieuw aanrijden, maar toen was er iets mis met zijn motor. Hij donderde met geweld tegen de grond en brak zijn arm of zoiets. Hij werd met een ambulance afgevoerd. De scène is nooit meer

opgenomen, want hij wilde geloof ik niet meer op die motor." Zo zien de figuranten wel meer werk sneuvelen, maar ze vinden het niet erg. Klary: „Zo gaat dat nu eenmaal in die wereld."

Eng

Geja herinnert het gezelschap aan de vorige aflevering, terwijl 'Stoom', het verhaal over de stakende veenarbeiders, voorbij flitst: „We moesten die kikkerman doodknuppelen. Die man was dus dood en toen moesten we zijn kikkers in zijn gezicht smijten. Dat waren kleine kikkertjes, waarmee we heel voorzichtig moesten doen. Hij kreeg die kikkers over zich heen, maar die man schrok zich dood. Dus toen bewoog hij. Fout. Alles moest over. Moesten wij weer al die kikkertjes bij elkaar zoeken." Wilma: „Weet je nog hoe dat been eraf vloog? We kregen een pop van stro om op te slaan, zodat het zo echt mogelijk leek. We sloegen eerst veel te lief, dus het moest over. Toen sloegen we zo hard, dat de pop van stro uit elkaar vloog. Dat been de lucht in." Ze kijkt naar haar zontje-figurant en zegt: „Voor de kinderen was het af en toe best eng. Maar Pim, de man die de figuranten begeleidde, legde de kinderen steeds goed uit dat we met schmink werkten en dat het allemaal maar spel was."

Toch moest Wilma wel een keer even haar handen voor Dennis' gezicht houden, er was een liefdesscène die niet voor zijn ogen bestemd was. „De kinderen waren af en toe ook bang. Die koppen zagen er ook allemaal zo eng uit." En Dennis wijst nog met afgrijzen naar 'lachende Joke' in 'Stoom' en gilt: „Kijk die tanden eens."